

Panis Evangelici Fragmenta Quadragesimalia Tripartita

Ex sanctissimo Dei Verbo copiosè & sedulo collecta, Sanctorum Patrum, variorumque Auctorum sententiis & conceptibus mirificè aucta; Et Omnibus Quidem Anni Dominicis; præcipuè tamen singulis Quadragesimæ Dominicis & Feriis per binas ad minus, sæpius denas aut septenas Conciones fideli Populo ...

Lingendes, Claude de

Coloniae Agrippinae, 1689

XXXIX. Quæ tertia est de oratione, agit de infallibilitate impetrationis, & de conditionibus hujus infallibilitatis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56356)

continens, nisi Deus det: & hoc ipsum erat sapientiæ scire cuius esset hoc donum, alij D^xminum, & deprecatus sum illum: & dixi ex totis præcordiis meis: &c. Sed cave quod in se adolescente luxit S. Augustinus 8. Confess. cap. 7. Petieram à castitatem, & dixeram, da mihi castitatem, & continentiam, sed noli modò. Timebam enim ne me citò exaudires, & citò sanares à morbo concupiscentiæ, quam malebam expleri, quàm extingui. Et tamen quia petijt, aliquando exauditus est: Etiam si illam nolis, pete tamen: fiet aliquando ut velis: voles ut fiat; fiet, ut sis: Et ait loc. cit. Augustinus, utique dares, si gemitu interno pulsarem aures tuas, & fide solidâ in te jacta-

rem curam meam. Quàm multi sunt suâ sponte miseri! Tam omnia habent in propinquo, ut ferè hoc illis desit, quod accipere nolint, quod offertur: nam qui invitantur ut petant, & quibus promittitur si petant, rem ferè habent in manibus: Certè multis id convenit Christi Domini, Joannis 16. *Vsque modò non petistis quidquam in nomine meo; petite, & accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum: hoc fac, hoc experire, mî Auditor: obsidem habes Deum Joan. 16. Amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis: Apocal. 3. Hæc dicit, Amen, testis fidelis & verus. Amen. Amen.*

F E R I A Q U I N T A

D O M I N I C Æ P R I M Æ I N Q U A D R A G E S I M A

C O N C I O T E R T I A

D E O R A T I O N E.

De infallibilitate impetrationis & de conditionibus hujus infallibilitatis.

O mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut vis. Matth. 15.

NON dubito quin me importunum judicetis qui vobis tertio de Oratione loquar, sed memento me de Muliere Chananæ tractare, quæ nullâ re nobilior fuit quàm suâ importunitate, ita ut dicant Apostoli Christo, *Dimitte illam, quia clamat post nos: item nos in eâ agnovisse Orationem, quam nemo exhaurire potest, præsertim si de ejus potestate sermo sit, unde quidam apud*

Theo-

Theodoretum in historiâ religiosâ, omnipotens oratio, cum sit una, omnia potest, quod nulli rei creatæ potest convenire: itaque ut quæ ad orationem pertinent, explicemus, pluries nobis de oratione dicendum est, sed neque iterum de ipsâ sine ipsâ iteratâ dicere possumus. AVE MARIA.

HOC rerum divinarum, & spiritualium proprium est, ut nullâ unquam oratione possint exhauriri: itaque quò plura dixeris, eò plura dicenda superflunt: eaque cum sint integra, non magna apparent; cum dicere inchoaveris, tunc quanta sint, vides, juxta illud Davidicum: *ascendit homo ad cor altum, & exaltabitur Deus.* Idem nobis circa orationem contingit, quam propterea Sanctus Chrysostomus homil. 5. de incomprehensibili naturâ Dei, appellat thesaurum perpetuum, divitias inexhaustas: cum enim de unâ tantum orationis proprietate fuerit sermo, nempe quòd vim habeat admirabilem quilibet à Deo impetrandi, eo usque, ut tantum valeat quantum ipsa Dei omnipotentia: licet illud sufficienter ostendisse videamur; quòd tamen de eâ re dicendum superest, majorē habet admirationem, & stuporem: ac nescio an aliquid aliud de illâ dici possit, nisi quòd hic thesaurus evacuari nunquam queat: hoc autem illud est, orationem non tantum vim habere impetrandi ex divinâ benignitate, quæ se se facile oranti inclinat, sed etiam certum habere, atque infallibilem, impetrationis effectum vi promissionis divinæ, quæ adeo expressis ac disertis verbis facta est, ut amplius dubitari non liceat: Marci 11. *Omnia quæcunque orantes petitis, credite; quia accipietis, & evenient vobis.* Et Lucæ 11. *Petite, & accipietis: querite, & invenietis: pulsate, & aperietur vobis: omnis enim qui petit accipit, & qui querit invenit, & pulsanti aperietur.* & Joan. 16. *Amen, amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomi-*

ne meo, dabit vobis. Psalm. 49. *Invoca me in die tribulationis, eruam te, & honorificabis me, & alibi passim sexcentis in locis, quæ nos de hac veritate ambigere non sinunt.* Quemadmodum igitur Sacramentorum formæ ex divinâ institutione, sic operantur quòd significant; ut nemo jam de eorum effectu possit dubitare, quia infallibiliter illum sortiantur; ita quoad orationis impetrationem, nemini dubitare permittitur de infallibili ejus effectu: quo privilegio, nullum majus fingi potest. Verum quia constat, non omnem orationem honestam exaudiri: nam D. Paulus non est exauditus, cum ei dictum est 2. Cor. 12. *sufficit tibi gratia mea:* Hinc colligo ejusmodi promissionem non esse absolutam, sed conditionatam. Si enim esset absoluta, semper esset impetratio: quia quod Deus promittit, eo modo quo promittit semper implet, juxta illud 2. ad Timoth. 2. *Fidelis Deus est, se ipsum negare non potest:* oportet igitur eam esse conditionatam, & consequenter in oratione certas exigere conditiones, quibus positis, infallibilis existit, quarum vel unâ omisâ, non sit infallibilis, licet sæpe ex Dei benignitate, & purâ misericordiâ exaudiatur, uti fieret, etiâ si nulla intercessisset promissio: Has conditiones, varij Doctores varias afferunt post Sanctum Thomam 2. 2. q. 83. art. 15. ad 3.

Primam nonnulli volunt esse statum gratiæ, ut scilicet qui orat sit amicus Dei: alioqui enim ut cæcus natus aiebat Joan. 9. *Scimus quia Deus peccatores non audit, sed si quis Deus peccatores non audit, sed si quis Dei cultor est, & voluntatem ejus facit, huic exaudit.* & 1. Joan. 3. *Charissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum: & quidquid petierimus, accipiemus ab eo: quoniam mandata ejus custodimus, & ea quæ sunt placita coram eo, facimus:* Et Pl. 65. *Si iniquitatē aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus.*

Nihilominus tamen exaudita oratio publicani Lucae 18. exauditi David, Ezechias, Manasses, & alij peccatores, mihi omnino persuadent, non requiri gratiam habitualement in orante, ut oratio sit infallibiliter impetratoria: Ratio est, Quia jus orationis in impetrando non fundatur in dignitate personæ orantis, sed in misericordiâ divinâ, & verbo ejus, seu promissione: igitur indignitas peccatoris non obstabit impetrationi infallibili, si alia adsint necessaria.

Probat etiam. 2. Quia promissiones Christi sunt generales, neque sunt limitandæ, ubi nec verba cogunt, nec materia, nec ratio divinæ justitiæ; & alioqui divina misericordia sine tali limitatione commendatur.

Confirmatur ex Parabolâ Christi de amico petente de noctu ab alio amico suo tres panes, quos non concedit tempore adeo importuno propter amicitiam ejus qui petit, sed propter importunitatem: quod expendens Sanctus Chrysost. homil. 56. de diversis sub finem, sic loquitur; Visne intelligere quanta res sit oratio: non tam valet amicitia apud Deum, quàm oratio: audi ex Scripturâ; quòd amicitia non perfecit, id ab oratione esse perfectum: *Quis vestrum habebit amicum, & ibit ad illum mediâ nocte, & dicet illi: Amice, commoda mihi tres panes, Et ille deintus respondens dicat: Noli mihi molestus esse, jam ostium clausum est, & pueri mei mecum sunt in cubili, non possum surgere & dare tibi. Et si ille perseveraverit pulsans: dico vobis, & si non dabit illi surgens, eò quòd amicus ejus sit, propter improbitatem tamen ejus, surget, & dabit illi quotquot habet necessarios: Vides quo pacto, quòd non potuit amicitia, hoc assiduitas potuerit? Nam quoniam fuit amicus, qui petebat, ne propterea rem illam perfecisse censeret, dixit, Et si non dabit illi surgens, eò quòd amicus*

ejus sit, propter improbitatem tamen, &c. dabit illi: licet id amicitia non præstet, (inquit) assiduitas tamen præstabit, quòd amicitia minime potuit. Et ubi tandem id accidit, In Publicano: Neque enim erat amicus Deo publicanus, sed amicus est factus. Patet itaque amicitiam non esse necessariam ad impetrationem: sed peccatorem exaudiri posse, modò affectum non habeat, ad peccatum; aut cogitans de peccatis, non omittat voluntatem respiscendi, atq; ad Deum redeundi: alioqui erit indignus qui exaudiat, cum videatur amicitiam contemnere; ideoque admodum probabile est, non esse illius orationem infallibilem. Itaque loca Scripturæ allata in contrarium, explicanda sunt cum eâ limitatione, ut negent orationem peccatoris, ut peccatoris, audiri, id est, cum actu peccat in oratione, vel petendo aliquod peccatum, vel aliquid indecens, vel cum pravâ intentione; vel sermo est de peccatoribus affectum habentibus ad peccatum suum, non verò de ijs qui non cogitant, vel de ijs qui emendationem proponunt, atque veniam postulant: alij enim peccatores qui affectum habent ad peccandum, vix possunt convenienter orare, & alias condiciones necessarias ad impetrationem afferre.

Altera conditio necessaria ad impetrationem à nonnullis ponitur ut oratio unicujusque sit pro seipso, non verò pro alio. Nam si fiat pro seipso, infallibilis est impetratio ex promissione, concurrentibus alijs conditionibus; sed si fiat pro alio, eam certitudinem non habet, etiam si aliæ omnes condiciones concurrant. Ita docet Sanctus Augustinus tract. 73. & 102. in Joannem: idque probat ex verbis Christi Joan. 16. *Siquid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis*: & idem sentit S. Thomas, qui inter quatuor condiciones infallibilis orationis istam ponit,

nit, & post illum multi alij. Nihilominus tamen existimo hanc conditionem minimè esse necessariam, sed promissionem esse universalem, seu oret quis pro se, seu pro alijs. Ratio est, Quia passim in Scripturâ fit absoluta promissio sine hac limitatione; ut Joan. 14. *Quodcumque petieritis in nomine meo hoc faciam, & alibi, omnis enim qui petit accipit, qui querit invenit, & pulsanti aperietur.*

2. Quia quod orando impetramus pro alijs, id nobis donatur: Ita Act. 27. dixit Angelus Paulo: *Ecce donavit tibi Deus omnes qui navigant tecum*, oraverat enim Paulus pro eorum incolumitate. Quod verò aliqui dicunt orationem pro alio non semper esse efficacem, quia non semper alius pro quo oramus, idoneus est ut accipiat, nihil conficit; nam idem dici potest de oratione quæ fit pro ipso: & in universum ea conditio subintelligitur, ut is cui aliquid petitur nullum ponat impedimentum: Quare hæc conditio nõ est necessaria ut fiat oratio pro seipso.

Existimo itaque cum Suare lib. 1. de oratione à c. 23. tres tantum ex parte orantis requiri conditiones, ut ejus oratio non tantum ex parte orantis requiri conditiones, ut ejus oratio non tantum vim habeat impetrandi, sed etiam ut infallibiliter impetret.

1. Conditio est ut oratio sit bona, & honesta: erit autem ejusmodi, 1. si sit de re honestâ, atq; honestè volitâ: nam ex sancto Damasc. Oratio est petitio decentium à Deo. Non igitur esse debet de re malâ, alioqui fit Deo gravis injuria, dum oratur ut sit author rei malæ, estque semper peccatum mortale, juxta illud Psalm. 108. *Oratio ejus fiat ei in peccatum*: Ita que Sancti Patres in eos graviter invehantur, qui Deum orant, ut suos inimicos ulciscatur. Vide Chrysof. passim, maximè serm. 56. & 57. in fine de

diversis: Nyssen. orat. 1. de Orat. Dominicâ & alios.

2. Si non sit de re indifferenti, hoc est vel ludicrâ, vel tantum utili, tum quia cum oratio sit instituta ad cultum divinum, malè sumitur res indifferens tanquam ad cultum Dei pertineat: tum quia res indifferens, ut potest esse bona, potest etiam esse mala; ideoque peti non potest, nisi sub conditione. Alioqui inhonesta est petitio; scilicet nisi petatur quod petitur ob finem honestum: Ita; non licet petere lucrum ex ludo, neq; bona indifferentia, ut sanitatem, divitias, honores, & similia, nisi conditionatè: Nam uti præclare ait S. Basilius in Constitut. Monasticis c. 1. jussit Dominus, ut regnum cælorum quæreremus, nobis sufficienter de cæteris provisorus, *Querite primum regnum Dei, & hæc omnia adjicientur vobis*, munificentissimus est enim idem, & augustissimus Rex noster (inquit) & indignè fert quodcumque quis exiguum a se aliquid petit, & de rebns ipsum, minimè ipsi convenientibus, rogat. Noli igitur illum tibi oratione tuâ iratum facere, sed ea petito tibi quæ digna sunt, & Rege, & Deo. Exemplum affert Gregorius Nyssenus oratione 1. de oratione Dominicâ. Ut si quis præ nimiam paupertate: aut rusticitate vasa ex luto ficticia, pretiosa putet, deinde ad Regem solidas divitias & dignitates distribuere paratum, accedat; atq; omisissis ijs rebus, quæ à Rege peti solent, tantâ dignitate præditum roget, ut luto subactò, atque concinnato efficiat aliquid, quod sibi cordi sit. Ita etiâ is qui imperitè oratione utitur, non ad dantis altitudinem sese erigit, sed ad sordidas, humiles, & terram sapientes cupiditates suas, divinam potentiam descendere desiderat: atque hujus rei gratiâ, vitiosos, & perturbatos animi motus & impetus, corda cernenti profert, non ut sanet
ejusmo-

eiusmodi motus, sed ut auxilio Dei, repræsentato pravo impetu, deteriores efficiantur: 3. Ut non sit de re bona in malum finem; hoc est enim malè petere ut ait Iacobus cap. 4. *ut in concupiscentiis vestris insumatis*: 4. Neque de re impeditur majus bonum; cum enim concessio sit in bonum petentis, non debet oratio bono ejus se opponere, quod fieret, si id concederetur, non dico quòd prodesse per se non posset, sed quòd Deus videt de facto nociturum: & ita non est exauditus Sanctus Paulus cum peteret ut ab eo discederet angelus Satana, qui eum colaphizabat.

2. Conditio est ut rectè fiat, hoc est, quòd dicit Sanctus Thomas, ut piè fiat, ut scilicet circumstantia actus orandi non sit peccatù, ne includamur sententiâ D. Iacobi c. 4. *Petitis, & non accipitis, eò quòd malè petatis*: Quàm enim vulgò homines irreverenter orant, quàm distractè. Hoc nimirum est in portu naufragium facere, ait Chrysostomus; in oratione peccare, ut ibi provocos, atque irritos justitiam Dei, ubi placare debuisses.

3. Conditio est ut oratio fiat ex fide; Matth. 21. *Omnia quacunque petieritis in oratione credentes, accipietis*: Marcii. *Omnia quacunque orantes petitis, credite quia accipietis, & evenient vobis*: Matth. 21. *Si habueritis fidem, & non hesitaveritis* & Iacobi 1. *postulet autem in fide nihil hesitans, qui enim hesitat, similis est fluctui maris, qui à vento movetur, & circumferetur: non erge astringet homo ille, quòd accipit à Domino*: Fides autem de qua hìc fermo, tam pertinet ad intellectum, quàm ad voluntatem. Prima vocatur credendi actus, secunda fiducia. Quatenus pertinet ad intellectum, excludit omnem dubitationem certitudini fidei repugnantem. Habenda est autem fides.

1. Promissionis factæ à Deo de exaudiendâ oratione, modò nihil obsit ex parte nostri,

quam omnes Christiani scire debent ex fide illius explicita: deinde executionis hujus promissionis. Ratio est, quia suppositis aliis principijs fidei, unusquisque tenetur credere eum esse veracem & fidelem in verbis suis: oportet igitur credere eum promississe, & quia fidelis est, id certò impleturum quòd promissit, modò adsint conditiones ex parte nostra, quas requisivit, fidelis est enim Deus, ac *seipsum negare non potest*: oportet igitur credere nos obtenturos, quòd petimus, non quidem absolute, sed conditionatè; quia promissio non est facta absolute, sed sub aliquâ conditione, de quâ dubitare possumus, cum non sit revelata: debet itaque esse fides 1. de promissione. 2. de infallibilitate promissionis. 3. effectu promissionis, sed sub conditione, quòd scilicet ex parte nostrâ nihil sit omissum.

2. Debet esse fides potentiæ divinæ: unde Christus Matth. 9. duobus cæcis visum postulantibus dixit, *Credite quia hoc possum facere vobis*; illisque dicentibus se credere; *tunc tetigit oculos eorum, dicens, secundum fidem vestram fiat vobis. Et aperti sunt oculi eorum*.

3. Debet esse fides voluntatis Dei, nempe quòd audire velit, nam si promissit, voluit, immò si præcepit ut peteremus, certè voluit concedere; immò se ultrò offert dum præcipit.

Fides autem quæ pertinet ad voluntatem magis proprio nomine appellatur fiducia, quam tam sæpe Christus postulabat, *Confide fili, &c.* & hæc est propriè firma spes, & robusta, excludens timorem, & animi trepidationem, oppositam spei Theologicæ: Dico oppositam, nam qui hesitat, quasi hæret, & non audet progredi, & operari, & in præsentia materia non audet petere; fiducia verò impellit ad opus, & si vehemens sit, facit postulare magno affectu, & efficacitate, & hoc est quòd dicitur, *postulat nihil hesitans*, quòd rectè explicat

plicat similitudo Sancti Iacobi, *Qui enim
 hœsitat, similis est fluctui maris, qui à vento move-
 tur, & circumfertur*: id est, qui hanc fiduciam
 non habet, neque in desiderando, neque in
 petendo habet stabilitatem; quam habuit pa-
 ter credentium Abrahamus de quo dixit A-
 postolus Rôm. 4. *In re promissione Dei non hœsi-
 tavit diffidentia, sed confortatus est fide*: Est igitur
 fiducia, certa expectatio exauditionis, fun-
 data in promissione Dei, qui *se ipsum negare
 non potest*: Quia nisi sit aliquod impedi-
 mentum ex parte petentis, aut rei petite, anima
 sibi certò persuadet, se infallibiliter exau-
 ditum iri, quoniam id DEVS promisit.
 Sed quia tam in fide, quàm in fiducia,
 inveniri potest magis & minùs in exclu-
 denda hœsitatione; hinc sequitur, ut quo
 major fuerit fides, ac fiducia orantis, eò
 etiam sit efficacior oratio ad impetrandum:
 unde agebat Paulus, *Si habuero omnem fi-
 dem, ita ut montes transferam*, id est fidem
 perfectam, cui nihil sit impossibile: ita Chri-
 stus Matth. 17. Apostolos increpavit de in-
 credulitate, quod lunaticum non potuissent
 curare; licet sit verisimile, eos non habuisse
 se incredulitatem infidelitatis, sed alium
 defectum. Hic autem fidei defectus si su-
 matur ex parte intellectus, ad practicum
 potius pertinet, quàm ad speculativum, &
 ad exercitium potius actus, quàm ad speci-
 ficationem: Fides speculativa dicitur, qua-
 tenùs præbet assensum rei revelatæ, quia so-
 lum rei cognoscendæ, atque credendæ in-
 incumbit: Practica vero dicitur, quæ veri-
 tatè creditâ applicat voluntati, ut secundum
 illam moveatur, ac operetur: & ita fieri po-
 test ut aliquis non habeat defectum in assen-
 su fidei, seu certitudine, deficiat tamen
 in applicandâ practicè hac veritate volunta-
 ti, ut secundum illam cum magnâ fiduciâ o-
 ret: Ad hæc, ut licet quis credat in habitu,
 & nullum habeat actum certitudinis fidei,

Tom. II.

H

posset

deficiat tamen in actuali fide, non quoad
 specificationem, sed quoad exercitium ejus,
 quia nimirum non actu considerat promif-
 sionem DEI, & veritatem ejus; ex quo
 defectu contingit, ut hœsitet in peten-
 do, solùm attendens ad difficultatem, seu
 magnitudinem rei postulatæ vel ad pro-
 priam indignitatem. Ex hoc autem dupli-
 ci defectu intellectus provenit, proporti-
 onalis defectus in spe: & fiduciâ; nam
 interdum orantis animus non erigitur spe,
 non quia desperet, sed quia actu spem non
 exercet; unde fit ut animus ejus fluctuet,
 & deficiat in petendo sicut oportet: inter-
 dùm verò licet spem exerceat, tamen id fa-
 cit tepidè & remissè; & ideò vel non petit
 perseveranter, vel in ipsamet petitione ni-
 mium est remissus, atque etiam plus hœsi-
 tat, vel dubitat, quàm secundum rectam ra-
 tionem debeat, quod totum redundat in im-
 perfectionem & defectum fiduciæ debitæ,
 licet hœsitatione non videatur peti ex par-
 te DEI, sed ex aliis capitibus, quia de-
 bita in DEVM fiducia deberet illum de-
 defectum superare ac vincere. Adde quod
 licet fiducia niti possit in promissione Divi-
 nâ, non tamen in illâ solâ; sed etiam in bo-
 nitate, & liberalitate Dei: Nam si ut benè ra-
 tiocinatur S. Chryostom. homil. 68. de diver-
 sis, quæ est secunda de Oratione, Quis lucem
 Solis, Lunæ, atque Stellarum, Cæli tempera-
 tionem, varia ciborum genera, divitias, vi-
 tam, innumerabilia bona, omnibus homini-
 bus, & probis, & improbis, à Deo æquè
 dari & impertiri non videt? idque propter
 eximiam suam in nos benignitatem: Quòd si
 eos qui minimè rogant, aut petunt, ita mi-
 seratur in dies, ac reficit; quantis bonis
 eos frui par est qui in precibus, & obsecratio-
 nibus ætatem agunt? Itaque licet sola promif-
 sio non tollat absolutam incertitudinem ef-
 fectus, nihilominùs fiducia petentis, multum

posset confirmari ex fide, & consideratione bonitatis, charitatis, & aliorum attributorum Dei; ex qua, licet non perveniatur ad judicandum certò, & infallibiliter Deum effecturum quod petimus, sæpe tamen ita pervenitur ad judicandum ita credibile ac determinatum, ut excludat omnem actualem hæsitationem, & animum orantis reddat pacatum: Vt igitur summam faciam dictorum:

Existimo ut oratio sit infallibiliter impetratoria, sufficere, & requiri, ut sit in orante, ea fides in intellectu, quæ excludat omnem hæsitationem, repugnantem certitudinifidei: ea autem fiducia in voluntate, quæ tollat animi trepidationem repugnantem spci Theologica; atque ita, si oratio fiat ex fide verâ, ac spe, ex hac parte haberi conditionem sufficientem, ad impetrandum infallibiliter ex vi promissionis: licet ex parte voluntatis interveniat aliquis timor ex consideratione proprii defectus: Cùm tamen omnis actualis timor, & dubitatio expulsa est, potentissimam esse dispositionem ad impetrandum, eamque licet non semper, aliquando tamen necessariam esse ad perseverantiam, ac multò magis ad quædam impetranda quæ Deus aliter non daret, cùm præfertim aliæ conditiones defunt: Ac talis solet esse fides miraculorum, quæ provenit ex peculiari gratiâ, & motione Spiritus Sancti, ad quam etiam liberi non sumus, licet eade n liberè utamur: sicut docent Theologi de gratia præveniente: Atque de hac fide loquitur Cassianus Collat. 9. cap. 32. cùm ait signum futuræ impetrationis esse, quando Spiritus Sanctus monet ad petendum cum magna fiducia, & quadam quasi securitate, & certitudine impetrandi.

3. Conditio ad impetrationis infallibilitatem necessaria ab omnibus admissa est perseverantia, quæ tanti est momenti ut dicat

S. Hilarius can. 6. in Matth. obtinere in sola precum mora est: illa autem, duo continent, instantiam, & sustinentiam, seu expectationem, ut scilicet & frequenter & quasi importunè petamus & diu, atque constanter: Id Christus docuit Lucæ 18. *Oportet semper orare, & non deficere*: prima pars pertinet ad instantiam atque frequentiam orationis: secunda pars ad expectationem, ita ut non desistatur à petitione, licet non statim concedatur: contra quam à multis fieri solet, qui nisi statim exaudiantur, orationem deserunt, qui certè orationem non satis distinguunt ab exactione: unde præclare scripsit Nilus lib. de Orat. cap. 32. Ne petas à Deo imperiosè, quod statim velis impetrare: vult enim te beneficio afficere, in oratione perseverantem: utrumque Christus nos docuit duplici parabolâ; Alterâ de illo qui petiit tres panes ab amico, quos obtinuit importunitate Lucæ 11. alterâ de viâ duâ, quæ à Iudice vindictam petiit de injuria sibi illata & per importunam, atque improbam perseverantiam impetravit Lucæ 18. Ex quibus parabolis discimus, nihil esse potentius ad impetrandum, perseverantiâ; & nos inde debere maximam spem concipere impetrationis: Nam quoad parabolam de amico, postulatè panes de nocte, attinet, præclare ita differit Basil. in Constitut. Monastic. cap. 1. Hoc exemplum idcirco proponitur nobis à Domino, ut in fide acres, ac pertinaces esse nos doceat: Exemplum enim ab homine, ad alium hominem sumit, ut intelligas nullâ laboris fatigatione debere te à suscepto proposito desistere, ut videlicet quomodocunque aliquid petieris, neque impetraveris, tam diu perseveres, quoad impetres: Hæc ille. Vide autem instantiam hominis semper fores pullantis: Vide pertinaciam, quod non desinat, nisi obtinuerit; obtinet autem non ratione amicitia,

citiæ, ne scilicet peccator desperet, sed propter importunitatem, ob quam plura etiam quam peteret accipit, ne occasionem haberet redeundi, atque iterato molestiam inferendi. Quoad parabolam verò de vidua, quæ importunitate extorsit ab iniquo iudice, ut ipsam ulcisceretur, præclare ita disserit Chrysostr. homil. 2. de precatione. Ad precationem cum CHRISTUS homines vellet allicere, iudicem quendam improbum, ac sævum inducit, qui pudorem omnem ab oculis abiecisset, Dei timorem expulisset ab animo: atqui satis fuit, iusti & clementis cuiuspiam personam inducere, ut ejus iustitia, si cum divina clementia conferretur, vim precationis ostenderet: Etenim si vir bonus, & mitis, eos humaniter excipit, qui ad se supplices veniunt, quanto magis excipit Deus, cujus benignitatis magnitudo, non modò mentem nostram, sed ipsos Angelos fugit: Satis igitur fuit, ut modò dicebam, iusti iudicis personam proponere: iam verò iudicem crudelem, impium, inhumanum inducit, in alios quidem immitem, in obsecrantes certè benignum ac facilem, ut intelligas oratione naturam vel improbam ad lenitatem clementiamque traduci: Quorsum igitur Christus id fecit? Vt nemo esset omnium, qui vim precationis ignoraret: Cùm verò propterea in conspectu Iudicis acerbissimi viduam constituisset, ipsumque præter eius naturam, humanum ostendisset, à scelesto iudice ad Patrem suum, orationem traducit, optimum, mansuetum, mitem, humanum, scelera superantem, multa peccata condonantem, quotidianas in se contumelias, Dæmonis honores, in Filium maledicta, & sexcenta nefaria facinora perferentem, quique, cùm tantis contumeliis appetatur, iis perferendis ita se clementem, ac mansuetum præbet. Is verò si cum debito timore ad se accedentes viderit, nonne subitâ miseri-

cordiâ capietur? Audite (inquit) quid Iudex iniquitatis dicat, *Etsi Deum non timeo, nec hominem revereor, tamen quia molesta est mihi hac vidua, vindicabo illam*: Quid dicis? quod non potuit timor, id obsecratio potuit? non minæ, non supplicij metus, hominem ad æquitatem deduxit, & vidua, ubi supplex accessit, hominem ex agresti, & immani, mitem reddidit ac mansuetum? Quid igitur, de DEO in hominem benignissimo censendum est, cùm vidua se ad pedes abiciens, ferum ac ferreum hominem lenierit ac mitigarit? quantum bonitatis, quantum benignitatis, atque amoris in nos patefaciet Deus, qui solùm vult perpetuò misereri, punire nunquam: qui & supplicia nobis ob eximiam humanitatem comminatur, & magnos habet paratos honores, ut cùm timor, tùm spes honoris, recta nos deducerent: & spes quidem ad virtutem excitaret, metus verò à vitiis deterreret? Non queo ab iniquitatis Iudice avocare mentem, dùm in illius mansuetudine, quæ præter naturam erat, inexplicabilem DEI humanitatem erga homines amoremque contemlor: Nam si is qui nihil unquam boni præstare voluerat, immutatus repente, illius, quæ rogabat, misericordiâ commotus est, quantum felicitatis è cælo in nos precibus redundabit? Hæc Chrysostr. Ex his discite non tantum quâ fiduciâ orare debeas, sed quanta sit vis instantiæ, ac perseverantiæ: Vide autem in illustri exemplo, & magnitudinem perseverantiæ, & ejusdem potentiam: De Abrahamo loquor, quem ut ait Basil. de Constitut. Monasticis cap. 1. Deus, cùm ipse esset junior, vocavit, & è terrâ Assyriorum in Palestinorum fines transtulit, cùm ei dixisset. Tibi dabo terrâ hanc, & semini tuo post te, & sicut Astra cæli, sic erit semen tuum, quod numerari non poterit: Multorum deinde annorum jam numerus effluserat, naturalisq; in eo

jam ad procreandum vis erat extincta, & jamjam moriendi tempus instabat: neque tamen ille cum hæc eo modo pergere animadverteret, dixit unquam, Domine tu semper filios mihi promittis, & gentium multarum futurum me patrem prænantias: naturales in me ad creandam sobolem vires exacta jam ætas extinxit, & Sara uxor mea senio confecta, amplius jam per annos parere non potest: proinde fallax est promissum tuum: Neutiquam hæc ille dixit, potiusque nec cogitavit quidem, sed fide immotus permansit: cumque ætas quotidie magis ac magis ad senium declinaret, nihilominus excitabatur in eo, ac veluti juvenescebat spes, & collabente corpore, & desperationem afferente, spes ipsi, & animo simul, & corpori vires addebat: sic enim secum & cum animo suo cogitans dicebat: DEVS est qui promissit, ipse est Dominus naturæ, & aliter, quam quemadmodam ille promissit, rescadere non potest: ipse est qui quæ sua sponte fieri non possunt, ut fieri possint, facit: omnium enim rerum potens est, & arbitrato suo cuncta commutat: Hanc tu Abrahamæ fidem imitare. Nos verò annum oramus, & desistimus postea: biennium jejunamus, & jejunandi postea finem facimus. Nolumus igitur animum ad DEI promissum despondere: Qui enim illi promiserat se multiplicaturum semen illius, idem quoque promissit nobis daturum se quicquid ab eo petierimus. Ita Basilus. Post patris exemplum, nullum propius afferri potest quam filij: De Isaac loquor, qui ut adnotavit S. Chrysostom. homil. 57. de Diversis, pro uxoris suæ Rebeccaæ fecunditate annos integros viginti oravit: An non igitur (inquit) erubescimus, & confundimur, cum justum videamus, tot annos expectasse, nec abstulisse? Nos verò post unam, vel alteram petitionem, sæpe deficiamus, & indignamur: nam etsi hic

multam apud Deum fiduciam habebat, tamen dilationem doni non ægrè ferebat, sed patienter expectabat: at nos innumeris peccatis onusti, pravâ conscientia torti, nec ullam erga Dominum benevolentiam exhibentes, nisi prius, quam elocuti fuerimus, audiamur, animo concidimus, ægrè ferimus, à precatatione abstinemus, quò fit ut vacuis semper manibus recedamus. Quis spatio viginti annorum pro una re Deum precatus est, sicut hic justus? vel potius quis viginti solos menses? Ita Chrysostom. Perseverantia tamen evicit, & quem natura uterum clauserat aperuit oratio: Hinc discite, quid possit perseverantia, sive expectandi constantia.

Ex dictis itaque patet, si oratio fuerit bona, atque honesta uti à nobis superius explicatum est: deinde, si ex fide facta fuerit: denique si cum perseverantia, & alioqui nullum ponatur aliud à persona impedimentum, infallibiliter esse impetratoriam ex vi promissionis divinæ. Quæ re nihil dici potest de oratione majus, nihil præstantius: plus enim potest aliquâ ratione, quam merita; plus etiam potest, quam amicitia; quò enim amicitia non pervenit, eò illa attingit: Audeo etiam dicere plus potest, quam vel ipsa Sacramenta, quorum effectus sunt determinati, atque ad quædam restricti, cum oratio nullis finibus includatur, sed uti diximus tam latè pateat quam omnipotentia Dei. Vnde igitur in nobis tanta negligentia, unde tanta socordia? Numquid num voluntariè miserii sumus? quia tam facile remedium, & quod habemus in manibus patimur esse inutile?

Quid de his sentis, mi Auditor, quid judicas? sciebas ne in Oratione tantas late-re divitias, tantum thesaurum esse absconditum? & si non ignorabas, quæ tua salutis incuria est, ut tanto bono non sis usus, uti oportuerat? Age, amabo, tot annorum spatio

spacio, quibus vixisti, puras te aliquid à Deo per orationem impetrasse? Si nihil, unde illud accedit? Numquid te Deus fecellit? sed *fidelis permanet, & seipsum negare non potest*: Quam verò te unum orantem & clamantem non audierit, qui tam multos quotidie audit & exaudit: qui ut ait David Ps. 146. *Dat jumentis escam ipsorum, & pullis corvorum invocantibus eum*: An quia te audire noluit? sed non audire non potest, qui fidem suam obligavit: nec oratio repulsam unquam patitur: An quia audiri non membraris? Id facile credo: Sed numquid oratio vim habet obrinendi, propter justitiam orantis, ac non potiùs propter misericordiam audientis? nosti quæ diximus: Non quia amicus est: sed ideò qui petit, auditur, quoniam petit: *Nam omnis qui petit accipit, & petitioni facta est promissio*. Tunc scelerario Manasse? eius tamen oratio audita est. Tunc inferior Publicano, qui ne oculos quidem in cælum tollere audebat: Et tamen *descendit in domum suam justificatus*: An quia nihil hactenus petivisti? Pudeat hominem Christianum, in tantis periculis constitutum, inter incredibilem inimicorum turbam degentem, tot rerum indigum, post tot Christi documenta, & admonitiones, nil à Deo petivisse? An non gratis miser es, & infelix, & pauper? Quis tui deinceps misereatur, quis te omni gratiâ non judicet prorsus indignum? Si Deus sua dona proponeret venalia, si pro eorum pretio, tuas divitias, tua commoda, tuas voluptates, tuam sanctatem, tuum sanguinem, tuam vitam deposceret, certè omnia dare debueras: Cùm vero unâ conditione tibi omnia polliceatur, nimirum ut petas, quæ supina socordia, quæ insensibilitas, quis animi furor non petere? Lucæ II. *Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona dare filiis vestris, quanto magis Pater vester de celo, dabit spiritum bonum petentibus se?*

Quod si aliquid obtinuisti, quid illud est amabo? nescio si dicere potes, magis si audeas: Sed esto id verum sit, cur tua animatus experientia, præterito beneficio allectus, gustata Dei suavitate, non pergis ulterius cætera obtinere? Quod tibi supersunt virtutes habendæ? quot habes hostes non devictos? quot vitia non emendata? quot defectus modum correctos? quot dona, quæ non habes? quæ omnia ut habeas, unam tibi conditionem proponit Deus, ut petas ut postules: Nescis quæ in futurum tibi servantur, tua maximè referre, ut ea omnia tibi benè cedant; pœnitentia, perseverantia, mors, judicium? Si nemo sine pœnitentia salvatur, cur non oras quotidie cum Ecclesia, ut te Deus ad veram pœnitentiam perducere dignetur? Iacebat in lectulo brevi moriturus Augustinus; eo tempore Psalmos pœnitentiales, quos sibi iusserat describi, lectitabat cum lacrymis: Quid te vexas hominum sapientissime? Quia (inquit) nemo sine pœnitentia salvatur. Jam si perseverantiam mereri nemo potuit, sine qua tamen nemo salvatur, si nullis datur, nisi orantibus, quid cessas mi Auditor, cur non petis, cur non postulas? quotidie mori potes, & qualibet die tuæ perseverantiæ alea verti potest; cur igitur quotidie non postulas? Quoniam verò tuæ mortis dies multis negotijs erit impeditus, multis doloribus vexatus, multis appetitus insidijs, ut vix in tam multa sufficere unus possis, quid non provides? quid illum diem, qui tua tantum interest Deo non commendas? De S. Agatha legimus quod agonem suum Deo precibus commendabat: quin tuum non commendas? ut eveniat tibi, quod dicitur apud Jobum, *In sex tribulationibus liberaberis, & in septima non tanget te malum*: Et quia in iudicio cessabit iuge sacrificium, & tunc Deus istar viri zelotypi,

ri zelotypi, qui uxorem deprehendit in adulterio, non parceret in die vindictæ, nec acquiescet cuiusquam precibus, nec suscipiet pro redemptione dona plurima: Idcirco præveni faciem ejus in confessione, & dispone sermones tuos in iudicio: Certè Christus hoc unū nos docuit remediū Lu. 21. postquam docuit gravitatē eorū quæ nos manent in morte, & in iudicio: *Vigilate itaque omni tempore orantes, ut digni habeamini fugere ista omnia quæ futura sunt, & stare ante faciem filij hominis.* Quæ cum ita sint, Auditores, faciliè intelligitis, quàm in magna sitæ salutis negligentia passim vivant Christiani, & quàm longè fallantur, cum nesciunt

quid in oratione cum Deo tractare possint, ubi tam multa, eaque maximi momenti sunt à nobis Deo proponenda, & petenda: neque id semel, sed quotidie, sed semper, sed ut monet Christus, omni tempore. *Vsque modo non petistis quidquam, petite, & accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum:* Venier illud tempus, cum oratio nostra vertetur in laudem, & in actionem gratiarum: *In illa die non me rogabitis quidpiam:* quid enim petat amplius, qui possidebit omnia? hoc unum tunc erit, quod ait Augustinus; Ibi nimirum videbimus, ibi amabimus ibi laudabimus, ibi regnabimus in sæcula sæculorum. Amen.

FERIA QVINTA

DOMINICÆ PRIMÆ

IN QUADRAGESIMA.

CONCIO QUARTA

DE ORATIONE

Ubi tractatur tota Mulieris Chananææ Historia.

O mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut vis. Matth. 25.

QUONIAM de Oratione à nobis dictum est, occasione Mulieris Chananææ, in qua cum universa quæ ad orationem spectant, ita sint expressa, ut de ea muliere agere, sit de oratione tractare, æquum est ut illud exemplum, vobis uberius pro-

ponam, ut quæ hactenus à nobis de oratione dicta sunt intanto exemplo, ipso facto, vobis expressa ostendam: ea enim de causa omnis illa historia ab Evangelistis enucleatius descripta est. Et ante omnia vide totius rei, & miraculi occasionem. Cum enim Iudæi quæ à Christo dicta erant, minùs benè accepissent, & jam tempus appropinquaret, quo

re gnum